

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2023-2024**

**Probă scrisă
Limba și literatura maghiară maternă
BAREM DE EVALUARE ȘI NOTARE**

Simulare

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

I. TÉTEL (60 punct)

1. Explicit informații vizualizate a șovegből: Lehetséges válaszok kiírása megfogalmazása a következő szövegrészlet alapján: zsigeri tudomásuk van a másiktól (1): érzik egymás jelenlétét (2), szorítják, nyomják egymást (3 – értelmezhető külön viselkedésformaként is), és sajátos testi tapasztalásokat szereznek, amelyeket az egyedüli babák nem élhetnek át. (4) [...] az ikrek tudnak egymásról és reagálnak is a másira: simogatják egymást, összedugják a fejüket, de az is előfordul, hogy egyikük felébreszti a másikat, ha már unatkozik. (5 – értelmezhetőek külön viselkedésformákként is) Amikor a babák együttes súlya eléri a három kilót, egyre kisebb és kényelmetlenebb számukra az anyaméh, ezért elindul a rivalizálás, vagyis versengeni kezdenek a jobb helyért (6). Minden helyesen azonosított viselkedésforma 1 pontot ér. Az információk szövegből való szó szerinti kimásolása vagy önálló, szinonim tartalmú felsorolásszerű megfogalmazása egyaránt pontot ér. **4 pont**

2. Explicit és implicit információk vizualizate a szövegből. Helyes válaszok: b., d. Minden helyes döntés 1 pontot ér. (Az b., d. betűjelek kiírása 2x1 pontot ér, az a., c. válaszok betűjelének ki NEM írása 2x1 pontot ér. Amennyiben a teljes válasz hiányzik, ez a 2 pont nem adható meg.) **4 pont**

3. Explicit információk vizualizate a szövegből. Minden helyes társítás 1 pontot ér. Minden rovatba egyetlen betűjel kell hogy kerüljön. Több jelölés esetén a válasz érvénytelen. Helyes válaszok:

1)	a.
2)	a.
3)	b.
4)	a.
5)	a.
6)	b.

6 pont

4. Egyenes következtetések levonása a szövegből vett információk alapján. Minden helyes válasz 2 pontot ér. A helyes válaszok: 1) – b.; 2) – b.; 3) – a. **6 pont**

5. Kifejezések értelmezése a szöveg információi alapján. Rövid válasz megfogalmazása. Minden helyes értelmezés/magyarázat/szinonim kifejezés 1 pontot ér. Lehetséges válaszok: *egyedüli ikrek* = olyan ikrek, akik egyazon petesejtéből fejlődnek ki, ezért génanyaguk szinte teljesen megegyezik; *egyedüli babák* = olyan babák, akik egyedül laknak az anyaméhben; *zsigeri tudomásuk van a másiktól* = érzik egymás jelenlétét, szorítják, nyomják egymást; *rivalizálás* = versengés (a jobb helyért) **4 pont**

6. A köznapi szövegek valóságvonatkozásainak megfigyelése, szövegtömörítés a lényeg/fő gondolat kiemelésével és átfogalmazásával, a szöveg információinak felhasználása a megadott konkrét helyzetben. Lehetséges válasz: Szeretném, ha lenne egy ikertestvérem, akivel minden problémámat megoszthatnám, és aki képviselne engem a világ felé/akit képviselhetnék a világ felé. Jó volna tudni, hogy van valakim, akiben jobban megbízhatok, mint a szüleimben, aki nagyon jól ismer engem, még születésem előttről. Érdekes volna, hogy néha szerepet cseréljünk, s összetévevesszenek bennünket. / Nem szeretnék ikertestvért,

nagyon furcsa lenne, hogy legyen egy olyan valaki, aki nagyon hasonlít rám. Nem akarnék a szüleim figyelmén osztozkodni. Nagyon utálnám, hogy valaki harsányabb legyen, mint én, és dominálni akarjon. Érvényes, a szöveg megfelelő információit felhasználó, teljes válasz – 6 pont, érvényes, de a szövegre csak részben alapozó válasz – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont. **6 pont**

B

1. Explicit információk visszakeresése a szövegből. Minden aláhúzott nyelvi elemet helyesen értelmező kifejezés/mondat 1 pontot ér. A helyes válaszok: *megjelennek*, *keltenek* = az egypetűjű ikrek/ ők; *amelyeket* = (az egypetűjű ikrek által szerzett) sajátos testi tapasztalásokat; *kutatása* = *Alessandra Pionelli* (olasz származású pszichoanalitikus); *őt* = Zazzót/ a francia pszichológust; *ez* = (Az, hogy) a minimális születési különbséget a szülők sokszor a kisebb, gyengébb gyermek iránti nagyobb figyelemmel, fokozott törődéssel próbálják kiegyenlíteni, így az eltérő bánásmód következtében az egyéni fejlődés is eltérő lesz.; *amely* = (az ikerhelyzet mint) sajátos „mikrokörnyezet”. **6 pont**

2. Implicit információk (fókusz szerepű kifejezés) felismerése a mondatban, az ennek megfelelő válaszlehetőség azonosítása. A helyesen azonosított válasz 3 pontot ér. A helyes válasz: b. **3 pont**

3. Implicit információk (modális jelentés) felismerése a mondatban, az ennek megfelelő válaszlehetőség azonosítása. Minden helyesen azonosított válasz 2 pontot ér. Helyes válaszok: 1) a.; 2) c. **4 pont**

4. Mondatszerkezet felismerése, adott szerepű (alanyi, tárgyi, határozói) kifejezések azonosítása, kiválasztása a lehetőségek közül. Minden helyesen azonosított kifejezés 1 pontot ér. Hibás, hiányzó vagy több válasz nem ér pontot. Helyes válaszok:

1) teljes alanyi szerepű kifejezés	f.
2) teljes tárgyi szerepű kifejezés	c.
3) teljes határozói szerepű kifejezés	b.

3 pont

5. Összefüggések felismerése a főnévi csoportban, birtokviszony, birtokos és birtok azonosítása. Minden helyesen azonosított birtokos és birtok 1 pontot ér. Helyes válaszok:

1) birtokos	2) birtok
d.	e.
g.	h.
i.	j.

6 pont

6. Igei vonzatstruktúra felismerése, az adott szerkezetnek megfelelő ige azonosítása a mondatokban, az ezeknek megfelelő válaszlehetőség (alanyi és *-ra/-re* ragos határozói vonzattal rendelkező igealakot tartalmazó mondat) azonosítása. A helyes válasz: b. **3 pont**

7. Logikai struktúrák (ok-okozati összefüggések) felismerése a mondatban, az ennek megfelelő válaszok (ok-okozati összefüggést tartalmazó mondatok) azonosítása. Minden helyes döntés 1 pontot ér. (A b., c., e. betűjelek kiírása 3x1 pontot ér, az a. és d. válasz betűjelének ki NEM írása 2x1 pontot ér. Amennyiben a teljes válasz hiányzik, ez a 2 pont nem adható meg.) **5 pont**

II. TÉTEL

(30 pont)

1. Explicit információk azonosítása a szövegben: a szövegbeli előfordulását tekintve korábbi esemény azonosítása. Minden helyesen kiírt betűjel 1 pontot ér. Minden rovatba egy betűjel kell hogy kerüljön. Több jelölés esetén a válasz érvénytelen.

Helyes válaszok:

1)	b.
2)	a.
3)	a.
4)	b.

4 pont

2. Informații, gânduri, idei interpretare. Posibil răspuns: A susținută gândire Govalinda királykisasszonytól származik, aki az idősebb és a komolyabb az ikrek közül. Tisztában van azzal, hogy a nagykorúvá válásuk után megváltoznak a dolgok, mindketten felelősé lesznek tetteikért, nem bolondozhatnak tovább, és mindig be kell tartaniuk az udvari szabályokat. A jövőbeli királynő beszél így, aki szeretné, ha a húga is megértené, a nagykorúság felelőséssel jár. Egy tökéletes születésnap rendezvény biztató előjele lehet egy sikeres uralkodásnak. Érvényes, a szöveg információit felhasználó, teljes válasz – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont. **5 pont**

3. Explicit és implicit információk felismerése és visszakeresése, a szereplők viszonyainak bemutatása a szövegből vett információk alapján. Posibil răspuns: A királykisasszonyok ikrek voltak, és külsőre teljesen egyformák. Govalinda volt az idősebb, ő volt a trón jogos örököse édesanyjuk után, és ez a tény megfontoltabbá, tudatosabbá tette. Rajongott az ünnepekért, azt szerette volna, hogy minden tökéletes legyen a születésnapjukon, még a húga, Prillaszári is, bár voltak fenntartásai vele szemben. A kisebbik testvér szokásait és viselkedését illetően teljesen különbözött nővérétől, szívből utálta az ünnepeket, a külsőségeket, szerette feszegetni a határait. Ezért megszökött, nem érdekelt, hogy milyen nehéz helyzetbe hozza Govalindát, aki őszintén aggódott érte, és szerette volna, ha a tizenhetedik születésnapjukon a húga ugyanúgy ragyog, mint ő. Érvényes, a szöveg megfelelő információit felhasználó, teljes válasz – 6 pont, érvényes, de a szövegre csak részben alapozó válasz – 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz – 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz – 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz – 2 pont, kísérlet a válaszadásra – 1 pont. **6 pont**

4. Értékelési szempontok:

1) Témához való igazodás:

- a. Az események részletező, kifejtett bemutatása a megjelölt nézőpont szerint – 3 pont, a megadott téma részleges bemutatása – 2 pont, kísérlet a megadott téma bemutatására – 1 pont.
- b. A szöveg információira való utalás – 2 pont.

2) Az elbeszélő szöveg sajátosságainak minél pontosabb követése Prillaszári nézőpontjából (események időrendben való bemutatása, egyes szám első személyű elbeszélés, elbeszélői nézőpont, elbeszélés hangneme, ritmusa stb.) – 5 pont; az elbeszélő szöveg sajátosságainak és a megjelölt nézőpont részleges betartása – 3 pont.

3) Nyelvi megformáltság, helyesírás: 0–1 hibatípus – 5 pont, 2–3 hibatípus – 3 pont, 4–5 hibatípus – 1 pont, több mint 5 hibatípus – 0 pont. **15 pont**

A javítókulcs nem tartalmazza az összes lehetséges helyes választ. A félobjektív és szubjektív itemek esetében bármilyen, a javítókulcstól eltérő érvényes válasz maximális pontot ér. Hiányzó vagy téves válasz: 0 pont.